

Twisca Schapenkaas

Tijdens de Vakbeurs Foodspecialiteiten op 6 en 7 oktober in Houten introduceerde Weydeland Kaasspecialiteiten Twisca Schapenkaas. Twisca is schapenkaas uit de kop van Noord-Holland. De kaas wordt traditioneel in eigen kaaspakhuis gerijpt. Twisca is er in de soorten Mild en Belegen.

Als sector zijn we blij met dit initiatief omdat het bijdraagt aan een betere verkrijgbaarheid van schapenkaas voor de consument. De afzet van schapenkaas in eigen land kan daardoor verder groeien en hopelijk leiden tot een betere melkprijs.

We vroegen aan Annelieke de Man, marketingdeskundige bij Weydeland Kaasspecialiteiten naar de reden van de introductie van schapenkaas op dit moment.

"In het verleden verkochten wij een andere schapenkaas. Nog niet zo lang geleden kon deze kaas tijdelijk niet worden geleverd. Wij zijn toen op zoek gegaan naar een andere leverancier en deze leverancier kan zelfs jaar- rond leveren. De kwaliteit hiervan bleek ook

nog eens zeer goed en dus zijn we volledig overgegaan naar deze nieuwe leverancier. Hoewel schapenkaas naar verhouding een klein artikel is in het gehele assortiment, hebben we goede verwachtingen voor de verkoop. Mensen zijn verrast door de smaak en komen er voor terug met name voor de belegen variant. Schapenkaas is heel gezond, het is een uitstekende vervanger van vlees, en natuurlijk zeer geschikt voor mensen met een koemelkallergie. Schapenkaas past in de trend naar een meer duurzame leefwijze waar veel mensen mee bezig zijn.

De klant van nu staat open voor streekproducten met een natuurlijke gezonde uitstraling. Melkschappen, lammetjes, het platteland: het heeft de sympathie van de consument.

Met Twisca schapenkaas willen we hierop inspelen."

De bijzondere samenstelling van schapenmelk komt tot uiting in de slogan: Lekker en rijk aan vitamines met een volle romige smaak. Annelieke de Man: "deze kaas dankt zijn volle, romige smaak aan de hoge vorm, wat zeer gunstig is voor de rijping, maar bovenal aan de Noord-Hollandse weide waar de melkschappen volop kunnen grazen. Dit 35 hectare grote natuurgebied heeft altijd onder invloed gestaan van zilte, waterrijke natuur. Hierdoor is het gras rijker van samenstelling en de melk veel smakelijker."

De kaas is te koop in de kaasspeciaalzaak. Voor verkooppunten zie: www.weydeland.nl

Altijd schapen

In 2005 kregen Marcel Reinders en Jojanneke Breedijk de kans om het voormalige rundveebedrijf van Jojannekes vader over te nemen. Op het bedrijf in Kollum hadden haar ouders tot 2000/2001 zo'n 40 koeien gemolken. Daarna was het bedrijf omgevormd tot vleesschapenbedrijf met 600 vleesschapen, voornamelijk Swifters en Flevolandse. Het bedrijf en de veestapel werden overgenomen en jaarrond werden er slachtlammeren geproduceerd. Marcel, met zijn HAS diploma Diergezondheidszorg en enkele jaren werkervaring bij een grote mengvoer fabriek zag op dit bedrijf ook volop kansen om samen met Jojanneke schapen te gaan melken en zo zijn kennis van de melkveehouderij op het eigen bedrijf in praktijk te brengen. In augustus 2007 arriveerden er 300 melkschappen, afkomstig van: Pauw en Verduin en in maart 2008 werd gestart met het melken van deze dieren.

Huisvesting

Voor de huisvesting van de melkschappen werden de bestaande gebouwen van het rundveebedrijf benut. De roosters van de ligboxenstal voor, 75 koeien werden afgedekt en de boxen en verdere

stalinrichting verwijderd, waardoor een vrij in te delen strostal ontstond, die plaats bood aan zo'n 300 oeien. Knelpunten bij de oude ligboxenstal waren wel de ventilatie en de verlichting. Voor voldoende luchtinlaat was het belangrijk dat de zijmuren grotendeels werden verwijderd en voorzien werden van vogelgaas. Ook de open nok werd voorzien van extra ventilatie-openingen om de uitstroom van stallucht te vergemakkelijken. Op dit moment is de verlichting van de stal duidelijk een punt van aandacht. Het blijft zoeken naar een balans tussen voldoende lichtsterkte, de juiste kleur van het licht en een verantwoord kostenplaatje, zowel bij aanschaf als bij gebruik van het licht. Komende winter zullen er op stal waarschijnlijk kwikhalidelampen komen om de natriumlampen te vervangen. Een lichtsterkte van minimaal 200 lux wordt door Marcel wel als minimum eis gezien op een goede vruchtbaarheid en melkproductie te realiseren.

Duurmelken

In samenspraak met Wim Govaerts zijn Marcel en Jojanneke steeds meer aan het overschakelen

Welkom

Graag nodig ik u namens het bestuur van de NVPM uit voor de NVPM Melkschapenvakdag 2009 op zaterdag 14 november aanstaande.

Afgelopen maanden is hard gewerkt om voor u een interessant programma op te stellen. Met de verschillende presentaties hopen we een vervolg te geven aan de aanbevelingen gedaan tijdens de vorige vakdagen in Zwolle. Maar vooral ook willen we antwoorden geven op de knelpunten zoals die op de bedrijven op dit moment voorkomen. Bedrijven met gedreven ondernemers met de ambitie om op professionele wijze met melkschappen een toekomst op te bouwen. Met de NVPM melkschapenvakdag hopen we daaraan een bijdrage te leveren.

Graag hoop ik u op 14 november te ontmoeten.

Jan Craens

Praktijknetwerk onbewerkte melk

Verkoopt u op dit moment rauwe melk of rauwmelkse kaas dan is wellicht het praktijknetwerk onbewerkte melk voor u interessant. Het praktijknetwerk wil informatie uitwisselen over de gezondheidsaspecten van rauwe melk en het vermarkten van rauwe melk en de wetgeving op dit gebied. Een tweede bijeenkomst zal volgend jaar plaatsvinden.

Voor meer informatie kunt u kijken op www.verantwoordeveehouderij.nl en dan bij netwerken 2009/rauwe melk of eventueel contact opnemen met Jan de Wit van het Louis Bolk Instituut. Telefoon 0343 52 38 60.

Colofon

Melkschappen is een uitgave van de Nederlandse Vereniging Professionele Melkschapenhouders. De uitgave is tot stand gekomen met behulp van een bijdrage van het ministerie van LNV.

Redactie Craens Consultancy/Agrarisch Adviesbureau Van Haaren

Fotografie Henk Tuinman

Vormgeving Hermens Creatieve Communicatie, Druten

Druk Weemen Grafische Groep, Druten

op duurmelken. Afgelopen jaar werd duidelijk dat er voldoende persistente dieren in het melkkoppel waren die een aflaminterval van 18 maanden of meer aankonden, zonder verlies van melk. Door de dieren vertraagd onder de ram te brengen kan ook veel tijd, geld en moeite worden bespaard in de lammeropfok.

De keuze voor een verdergaand duurmelksysteem bepaald inmiddels ook voor een groot gedeelte de koppeling. Na een verblijf in de opstartgroep met intensieve aandacht en hoogproductief rantsoen volgt een zo lang mogelijk verblijf in de duurmelkgroep. Pas als de productie te ver gaat dalen, worden de dieren overgebracht naar de dekgroep. Door iedere vijf weken te scannen op drachtigheid wordt de droogstandsperiode zo kort mogelijk gehouden. Marcell's ervaring is, dat een droogstandsperiode van 6 weken goed mogelijk is, als deze een duidelijke far off / close-up indeling kent. Voor komende jaar moet deelname aan de melkcontrole gaan leiden tot een scherpere selectie in de duurmelkgroep.

Lammeropfok

Ondanks de keuze voor het duurmelken blijft er een behoorlijke arbeidsbehoefte over voor de lammeropfok. Dit is in de eerste plaats Joannes' werk. Een behoorlijk omvangrijke taak, naast haar baan op een accountantsbureau. Voor de lammeren is een deel van de oude stal aan huis in gebruik. Dagelijks worden de lammeren op een leeftijd van 1 dag naar deze opfokstal overgebracht en aan de

poederautomaat opgefokt. Door de geplande bedrijfsgroei de komende jaren zijn de oolammeren welkom op het eigen bedrijf voor vervanging en uitbreiding, maar de afzet van de ramlammeren blijft problematisch. Doelstelling voor de komende jaren is om steeds meer in te zetten op de productie van kruisinglammeren met Charollais en Suffolk vaderdieren. Ook met Merinokruisingen zijn de afgelopen jaren goede resultaten geboekt, maar een goede Merinoram is op dit moment moeilijk te krijgen in Nederland.

Voeding

De 23 ha zeelei rond het bedrijf worden ingezet als blijvend grasland, waarop niet meer wordt geweid, sinds het bedrijf afgelopen winter is teruggeschakeld van een biologische naar een gangbare productiewijze. Op dit moment wordt al het gras ingekuuld. Naast kuilgras wordt er een rantsoen samengesteld met bierbostel, persulp, enkelvoudige soya en eigen grasbrok. Voor de hoogproductieve dieren wordt een speciale tarwetrok ingezet, naast de gewone schapenbrok. Het totale rantsoen wordt klaargemaakt met de Kuhn mengwagen, die een vast onderdeel van het bedrijf is geworden. Komende zomer gaat onderzocht worden in hoeverre vers gras voeding op stal op dit bedrijf ingepast kan worden.

Melk

De oude melkput van het rundveebedrijf is geschikt gemaakt voor een 2 x 12 zij aan zij melkput van Alfa Laval met een duovac

systeem. Hierover is Marcel zeer tevreden, het verhoogt duidelijk de melksnelheid terwijl de belasting van de spenen sterk wordt verminderd en blindmelken tot een minimum wordt beperkt. Het melken van de dieren vindt plaats bij matig vacuüm (37kPa) en 180 slagen per minuut waarna de uiers worden gemasseerd en leeggetrokken. De melk zelf wordt geleverd aan Henri Willig.

Toekomst

Maatschap Reinders-Breedijk ziet voor de toekomst een grote rol weggelegd voor het duurmelken, in navolging van de melkgeitensector in Nederland. Hierop zal de komende jaren veel geconcentreerd gaan worden. Daarnaast zal het produceren van kruisinglammeren meer aandacht gaan krijgen, terwijl het melkkoppel wel uit raszuivere dieren moet blijven bestaan, die op basis van met name ruwvoer tot een hogere productie moeten gaan komen. Een klein maar veelbelovend experiment op het bedrijf is nog de inzet van een klein aantal zwarte Oostfriese melkschapen van het bedrijf van Porte. De eerste ervaringen hiermee zijn uitstekend en vormen de basis om verder onderzoek hiernaar te rechtvaardigen. Op dit moment concentreert de toekomst van Maatschap Reinders-Breedijk zich echter eerst op de meest recente uitbreiding van het gezin met de geboorte van hun zoon Niek.

Uitnodiging

NVPM Melkschapenvakdag 2009

Henk Slaghuis heeft zijn sporen verdiend bij de fokkerij van rundvee en varkens. Hij zal ingaan op het fokken in kleine populaties en aangeven hoe met beperkte middelen vooruitgang geboekt kan worden bij de fokkerij van melkschapen.

Arbeid

Eric van Dijken zal de eerste resultaten presenteren van het onderzoek "Arbeidsbehoefte in de biologische melkschapenhouderij". De helft van de totale kostprijs van schapenmelk bestaat uit arbeidskosten. Eric van Dijken zal ingaan op de verschillende soorten arbeid en de mogelijkheden voor optimalisatie van de arbeidsproductiviteit.

Perspectieven melkschapenhouderij

Wim Govaerts zal ingaan op verschillende thema's rondom het houden van melkschapen waarop verbetering mogelijk is. Aan de orde komen het opvangen van piekarbeid, de ruwvoer- en krachtvoerqualiteit voor een hoge productie en duurmelken.

Doelmatige opfok

Gert van Trierum zal stilstaan bij de randvoorwaarden voor een succesvolle opfok. Diarree, trage groei en longaandoeningen blijken in de praktijk geen zeldzaamheid. Genoemde symptomen zijn vaak (mede) een gevolg van een niet optimale voeding of de toepassing ervan, een hoge infectiedruk en een niet optimaal klimaat. In de inleiding zal de voeding van het lam in de eerste periode van de opfok centraal staan, maar ook andere checkpunten zullen aan de orde komen.

Programma

- 10.30 uur Ontvangst met koffie
- 11.00 uur Ledenvergadering
- 11.15 uur Opening
- 11.20 uur Vooruitgang bij de fokkerij van melkschapen
Henk Slaghuis
- 12.00 uur Managementsprogramma's voor
melkschapenbedrijven
- 12.30 uur Pauze
- 13.15 uur Doelmatige opfok van melkschapenlammeren
Gert van Trierum, Denkvit
- 14.15 uur De factor arbeid in de melkschapenhouderij
Eric van Dijken, Van Dijken Bedrijfsadvies
- 15.00 uur Pauze
- 15.15 uur Perspectieven voor de
melkschapenhouderij in Nederland
Wim Govaerts in samenwerking met
het Louis Bolk Instituut voor het
bedrijfsnetwerk Schapen en Geitenzuivel
- 16.15 uur Starten met melkschapen. Marcel Reinders
- 16.35 uur Discussie
- 17.00 uur Afsluiting

Zaterdag 14 november 2009, van 11.00 uur tot 17.00 uur
Boerderij Fortzicht
Voordorpsedijk 35, 3737 BL Groenkan (Utrecht)

Routebeschrijving Boerderij Fortzicht:

Vanaf rijksweg A27, afslag 30 Veemarkt/De Bilt, richting de Bilt.
1^e stoplichten linksaf is Voordorpsedijk.

Bedrijfsnaam	Mts Reinders Breedijk, Kollum
Bedrijfsstart	2007
Omvang	370 ooiën
Oppervlakte	23 ha blijvend grasland
Bodem	zeelei
Weidegang	nee
Jaarproductie	ca 530 liter per ooi
Jaarrond productie	ja
Melkwinning	2 x 12 Alfa Laval

